

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\H\Hrabal Bohumil\Hrabal_Bohumil-Kain.pdb

PDB Name: Hrabal bohumil-Kain
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.5.2007
Modification Date: 18.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

BOHUMIL HRABAL
KAIN
Existenciální povídka
1949

Kain, existenciální povídka, byla inspirována Utrpením mladého Werthera, knížечkou, kterou jsem znovu a znovu četl, když jsem byl na handlu ve Cvikově, ten čas jsem byl velice zamilovaný první láskou k Jiřině Sokolové, bylo to roku třicet šest, bydlel jsem u švadleny paní Plischke, chodil jsem se o těch prázdninách koupat a potom jsem seděl v altánu a četl jsem to Utrpení, psal jsem obden zamilované dopisy, pamatuji se, že jsem míval oči plné slz, bylo mi dvaadvacet let a měl jsem právo na to být nešťastný. Naučil jsem se také tou láskou nespát, tak silný a krásný to byl cit k dívence, které nebylo ani šestnáct let. Celá léta jsem psal pod dojmem této dívky, byla to moje múza. Za protektorátu jsem si přečetl Vita Nuova a zamiloval jsem se do Beatrice, do utrpení lásky Dantovy. A po válce jsem se nemohl nasytit textu Camuse, Cizince, který se mnou hnul tak, že jsem pod jeho patronací a inspirací napsal Kaina, to svoje trauma lásky se sebevraždou, pokusem o suicidu, utvrzen v přirozenosti sebevraždy Pliniem, který ve svých spisech několikrát poznamenal, že během svých cest a hovorů s lidmi nepotkal člověka, který by ve svém životě alespoň jednou nebyl v situaci, že by usiloval o své neživotí. Myslím, že jsem tento existenciální text napsal v roce 1949, domnívám se, že jsem jej psal ještě v pivovare. Psal jsem jej proudem vět, pokud se pamatuji, Kain byl hotov ani ne za měsíc. Pamatuji se, že když jsem jej kdykoliv četl, nelíbil se mi, měl jsem z něj strach. Já jsem ten čas, cokoliv jsem napsal, vždycky to bylo psaní v mračnu, nic jiného než touha, posedlá touha psát, pak nic jiného než psací stroj a takový výlev, takové zvracení, taková zpověď toho, co ve mně bylo, co mě ohromovalo, čeho jsem se bál, co jsem ale musel napsat, aby mi bylo líp. A pak ten text ležel deset let a víc, až se mi začalo vracet to moje nádraží, já jako výpravčí, když předtím, než jsem se jím stal, půl roku jsem podbíjel kolejnice s partou dělníků na svršku trati, když jsem byl telegrafistou, a pak teprve, když jsem absolvoval kurs v Hradci Králové, tím slavným výpravčím, který rok zažíval pozvolný, ale jistý konec války. Tento Kain se mi objevil jako pomocný text při psaní Ostře sledovaných vlaků, když jsem dostal nabídku od nakladatelství Čs. spisovatel v roce tuším šedesát tři, na jakýkoliv text z mého pera, lépe řečeno psacího stroje. Tento Kain však vyšel v tomto nakladatelství později v Legendách a morytátech, vybral si jej sám Arno Linke, kterého okouzloval tento text čistou řečí, nemohl se nasytit sloves vždycky zakončovaných spisovným "i". Tedy nejdřív Kain, potom Ostře sledované vlaky, potom Legenda o Kainovi...

Zase i tento text a jeho proměny a variace, vystřihovánky a přesouvání jsou dokladem toho, že jsem se nikdy nepovažoval za spisovatele, každou nabídku nakladatelství jsem přijímal s velkým podivením. A pak nastávalo vždycky hledání toho, co leželo někde ve skříních převázano provazem, protože já jsem nikdy neměl pracovnu, míval jsem v pivovare knihovnu, ale to bylo tím, že jsme měli čtyři pokoje, že jsem opravdu ten čas deseti let žil teatrálně obklopen knihami a hudbou, kdy jsem rád listoval v knihách, kdy jsem četl zběsile s panem Maryskou všechnu surreální literaturu, všechny prokleté básníky, tak dlouho, až najednou jsem se zastyděl, dostal jsem hrůzu z toho, jak jsem žil odtržený od pravého života, od samoty, a z toho mého krásného pivovaru a z toho pokoje, kde se za mnou otevírala velká knihovna, jsem se odstěhoval do Prahy, kde jsem bydlel v podnájmu na Staromáku a pak na Kladně a v Jáchymově ulici, ale i to mi bylo málo, teprve když jsem v roce padesát stanul v prázdném pokoji, v bývalé kovářské dílně, kam nešlo slunce, teprve teď jsem pocítil, že tenhle pokoj je jen a jen můj a že tady se mi bude teprve opravdově žít, jen na své útraty, sám se sebou, jako němý trubač. Ten pokoj Na hrázi věčnosti v čísle dvacet čtyři jsem si zamiloval k zbláznění. Pamatuji se, když jsem jezdil do Nymburka k rodičům na neděli, když jsem se vracel vlakem do Libně, už z nádraží jsem utíkal, a když jsem zase odemknul a byl jsem sám ve svém chudičkém pokoji, byl jsem neskonale šťasten. Proto ten můj trvalý, sakrální vztah k Libni, k pokoji, později ke dvěma místnostem, kde jsem žil více než dvacet let, kde jsem znal všechny hospody a hostinští znali mě, byli jsme přáteli, protože jsem za ta léta na obědy a večeře a na pivo chodil k nim...

Přišel jsem ke staniční kase a pravil jsem slečince: - Jízdenku. - Kasírka okénkem odpověděla: - A kam, pane výpravčí? - Tu jsem se zamyslel a řekl jsem: - Pojedu, slečno, tam, kam se váš zrak podívá napoprvé. - A slečna, protože myslila, že jde o konverzaci, usmála se: - Jak to, napoprvé? Vždyť na lístky se dívám dennodenně. - A rozesmála se a byl jí vidět zlatý špičák. Tedy podívejte se mi, slečno, do očí a levou rukou jako poutový papoušek vytáhněte mou jízdenku, - a zammul jsem si ruce a myslil jsem, že jsem slečnu kasírku doběhnul. Ale ona byla chytřejší. Odpověděla bez váhání: - Já mohu, pane výpravčí, dávat lístky i potmě. Dala bych vám zase jen ten lístek, který bych já chtěla. - Smála se zase ona a

houpala se drze na židli. - Tedy sedmý sloupec, sedmý řádek zprava doleva jako u židů. - Zašeptal jsem a hlas se chvěl. Slyšel jsem potom, kterak jízdenka jest v datovacím stroji proštípnuta. Osvětleným okénkem se naklonila ryšavá kadeř. - Bystřice u Benešova. Dostanu šest korun padesát haléřů. Jste dneska nějak smutný, pane výpravčí. - Řekl jsem: - Tak nějak, - a odvrátil jsem se od ochotných očí.

Pak jsem stál na čáře, kdy možno říci, není noc a je ještě den, kdy možno též tvrdit, že zanikl den a nadešel večer. Na nástupišti připravoval staniční pomocník zavazadla pro služební vůz. Řekl jsem si: - Tedy v Bystřici u Benešova to bude. V městečku, kde jsem nikdy nebyl, v hotelu, kde jsem nikdy nespál. - A bylo mi to divné. Staniční pomocník rozžihl lampu a já, který jsem neměl co si rozsvítiti, jsem seděl na lavičce a odhrnoval špičkou boty zetlelé listí.

Odhrábnul jsem vrstvu a uviděl jsem tam kus papíru. Sklonil jsem se a ve světle sirky jsem četl klavírní útržek šlágru:

Lásky mé nadešel máj. Když sirka zhasla, opakoval jsem si: - Ano, lásky mé nadešel máj.

Vlak vjížděl do stanice. Nastoupil jsem do neosvětleného protektorátního kupé a tichounce jsem odjížděl. Když jsem míjel na nástupišti stojícího výpravčího, tu tento třikrát svíse zakávil zelenou lampičkou, jako by kněz vykropoval rakev. Nikdo tentokrát nehrdl a já jsem odjížděl za prostým lidským štěstím, dání svůj život v soulad s myšlenkami. Seděl jsem v kabátě, a protože jsem měl též státníci historickoprávní, myslil jsem na rakouský zákon, že sebevrahové mají býti pohřbeni stranou, ve vší tichosti, anebo vydání příbuzným k tichému pohřbení. A již bude dán povel setninám červíků, aby hryzali oči, celé divize budou poslány na má střeva, plíce, a několik armád bude pověřeno, aby ztekly mé kosti stůj co stůj. To všechno v tichosti, stranou. Na to jsem myslil a poslouchal jsem uvolňující se tlukot soukolí, protože vlak zastavoval. Zastavil. Do kupé se vsoukala černá žena a škatule. Řekl jsem si: - Co to ta ženská vleče, - ale pravil jsem: - Kampak, paní, jedete? - Domů, pane. Domů jedu, vezu prázdné krabice od ovoce. Já jsem sadařka, pane. V létě trhám ovoce a vzejm je rozvážím, - nařikal či plesal ten hlas ze tmy. - A zdalipak jste, paní, šťastna? - zeptal jsem se. - I jak bych nebyla. To je moje radost, tak celý den stát na žebříku a trhat to pěkné ovoce, a když je pak mohu dávat kus po kuse do košíku. To je moje největší radost. Už dvacet let, - plesal ten ustaraný hlas. - A zdalipak jste už někdy spadla? - zeptal jsem se. - I toto. Ještě ne. A to lezu až tam, kam se neodvážím ani můj muž. Stavím žebřík na větvičky a halouzky a pohybuju se až v samých korunách. Asi mám anděla strážného, - rozesmála se ta žena. - A kampak jedete vy? obrátila se pak na mne. - Já? Já jedu pro břitvy, - mlasknul jsem. - Pro dvě břitvy, jednu do ruky a druhou do lipového prkýnka. - Pro břitvy? A kam, pane? - zalitoval ten ženský hlas, že se vůbec do toho pouštěl. Stisknul jsem ty břitvy v kapse a pravil jsem: - Do Bystřice u Benešova, paničko zlatá. A proč? - Tu jsem se z nepochopitelných důvodů rozburácel: - Ach, paničko zlatá, vylezu na vysoký žebřík a celou hodinu budu stát a čekat. Větvičky, halouzky budou pohybovat mým tělem. Pak někdo zavolá a nezavolá, vystřelí a nevystřelí, ale já poletím, ale ne dolů, nahoru. - To jsem zakřičel, vlastně zakřičelo to ve mně a prudce jsem vstal. Ženský hlas, a nedalo se říci, že ženský, lidský hlas, a nedalo se říci, že lidský, mi nesrozumitelně odpověděl. Ta černá ženská, co tak ráda trhala ovoce, omdlela.

Nad ležícím tělem jsem si řekl, že jsem to neměl dělat. Zavolal jsem konduktérku se svítilničkou na prsou a společně jsme vyvolávali sadařku z temnot. Třel jsem jí ruce a konduktérka jí nalila do úst trošičku kávy. Konečně zdvihla ruku k obočí a vydychla. A já jsem jí stále držel za tu volnou, nehybnou ruku, dýchal jsem jí do prstů a prosil jsem ji, aby mi odpustila. Tu mi konduktérka posvítla lampičkou do očí a pravila: - Jeje, pane výpravčí, kde se tu berete? - A snítka přilétla s tím hlasem sem do tmy. Hlas známý, lahodný a schopný zpřítomnit události zaváté a svěží. Držel jsem stále ruku sadařčinu, ale choroba minulosti počala hryzati můj mozek, mé srdce. Vztáhnul jsem prsty k svítilničce a zaclonil jsem jí dlaní. Ze tmy vyklouzla dívčí ruka a pohládila hřbet ruky mojí. Sadařka tiše nařikala - Ach, pane můj, ach, pane můj. - A chtěla se zdvihnouti. Pomohl jsem jí. Usedla a rovnala si šátek a světlo lampičky nás pozorovalo. Vlak vjížděl do ohlušujícího mostu a zvolňoval. Zastavil. Otočil jsem se, přistoupil jsem k oknu a spustil jsem ho. Svěží vzduch mne ovál a civěl jsem na návštěvidlo v poloze stůj. Vlak žalostně pískal. Za mým uchem pravila konduktérka: - Nebeč. To tam jistě mají mlíčák. Otočil jsem se a vzal jsem dívčímu hlasu lampičku z prsu. Posvítl jsem si a byla to ona. Řekl jsem: - Mlíčák jsme už, slečno Mášo, potkali v Kostomlatech. - A zavěsil jsem opět lampičku na její šij. Vyklonil jsem se z okénka a hleděl jsem na červené návštěvidlo. Dotekla se mých zad a pravila: - To je dost, že jste mne poznal. Jestlipak si vzpomenete, vy oškřivý, na ten plot? Jestlipak si vzpomenete na to všechno? - A tiskla ke mně lampičku a cítil jsem teplo sklíčka v zádech. Řekl jsem: - Jakkak ne. - Máchnul jsem rukou do tmy, protože to bylo všechno zbytečné. Ta konduktérka mi otočila kostku v mé stavebnici. Věděl jsem, že to budu muset všechno znovu přestavět. Jako vždy objevovala se nevhod. Ne že bych ji neměl rád, naopak, všechno se mí na ní líbilo, všechno vzrušovalo, ale já jsem měl již tenkrát u toho plotu jiný plán, jiná konstrukce vzrušovala můj mozek. Nyní, když jsem jí spěchal dání život, objevila se a její existence mne ohrožovala. Cítil jsem její dech na rameni, slyšel jsem její srdce i sykot služební lampičky. Pak v semaforu zarachotilo a studeně zelené světlo vystřídalo červenou. Máša mí zašeptala do ucha: - Jéé. - A dala se do smíchu. Usednul jsem a vlak se hnul. Pravil jsem: - Zda si, Mášo, vzpomenete, jak jsme si kradli z kapes fotografie? - Máša mlčela, vytáhla z kapsy kabátu jízdní řád přepnutý gumou od zavařeniny, vyjmula kulatý tvrdý papír a podala mi jej. Vyběhla na chodbu. Zapálil jsem si cigaretu a prohlížel jsem si v pruhu staničních svíten ten papír. Byla to moje fotografie. Sadařka si uvázala ty škatule na záda, a když vystupovala, pozdravila: - S pánembohem, pane. - Řekl jsem: - Sbohem, paní, sbohem, - a hleděl jsem na fotografii dítěte s ofinkou a očima po pláči. Ta fotografie byla polita kávou a promaštěna sádlem. Odvrátil jsem se a hleděl jsem na perón. Pod oknem chodila Máša a volala: - Čelákovice, Čelákovice. - Hlas se vzdaloval a opět se vracel. Tak jistý a neochvějný byl hlas ten. Chvěl se a mihotal v prostoru jistě jako ten plamen její lampičky a mně z toho bylo nanic, Smrt, po které jsem toužil, se vzdalovala a smála se. Byl jsem polit kávou a promaštěn sádlem, měl jsem vlasy přistřížené do ofinky a oči po pláči. To jsem byl já. A takový i budu. Pak pruh světla, v kterém jsem byl, se pozvolna roztáčel. Když jsem pohleděl znovu na fotografii, uviděl jsem tam hlavu holčičky s mašli. Otočil jsem ji a na druhé straně jsem byl já. Spočívali jsme na sobě už jako děti. To mne dorazilo. Minulost, která se objevila před půlhodinou jak bod, prosekala si nyní otvor, kterým by prošel dospělý muž. A ze mne

vytíkal stále hojnější proud chvění, a ta touha po smrti běhala. Bylo to silnější než cokoliv. Nedalo se nic dělat a já jsem nikdy nevzdoroval. Vždy jsem podléhal, poněvadž to bylo bezpečnější, poněvadž jsem věřil v nějaký osud, který, kdykoliv se mu zachce, mne vyzbrojí vůlí, aby mi jí vzápětí přerazil páteř. Byla to pohodlná filozofie, ale já jsem s ní měl dobré zkušenosti, a proto jsem se jí držel. Když se objevila na prahu kupé, kleštičky se jí komihaly a proud světla byl protivný. Přivřel jsem oči a podal jsem jí fotografii. Vztáhla po ní ruku. Vstal jsem, uchopil jsem ji za zápěstí a tělem jsem zaclonil lampičku. Dokonce jsem ji i políbil. Byla tma a kdykoliv jsem se pohnul, vytrysklo světlo podél Mášina kabátu. Ruka má zjistila tvrdé prsy. Bylo všechno v pořádku a dal jsem v té chvíli zapravdu kubistům, kteří tvrdí, že předměty existují i potmě. Tak jak jsem to viděl před třemi léty skrz drátěný plot, takové to bylo i nyní. Pak jsem ji poprosil, aby zhasla tu lampičku. Nic jsem jí nedělal, poněvadž měla dlouhé kalhoty. Jenom jsem ji hladil ruku a ona mi tisknula prsty, jako by do mne chtěla přepumpovat celý svůj život. Právě jsem jí: - Mášo, jděte vyvolávat stanice. Někdo si zlomí v té tmě haksnu. - Ona máchla rukou a odpověděla: - Tak ať dá pozor. - A líbala mne třiminutovými polibky. Před Prahou mi pravila rozsvěcuj lampičku: - Počkejte na mne u hlavního vchodu. Vlak zastavoval a bylo slyšet její hlas: - Praha, Vltavské nádraží, všechno vystupovat. - Vzdalovala se a ve mně sídlila touha. Vystoupil jsem do pražského zatemnění. Tramvaje jezdily modře zastřeny a chodci byli magičtí. Stanul jsem naproti dveřím a hleděl jsem na otvírání a zavírání, na proudění lomených světél a na cestující, kteří se objevovali neskutečně krásní. Jako by průvan otvíral ty houpací dveře. Jako bych byl v potopené lodi, kde proud otvírá a zavírá dveře, kudy vstupují utopenci a ryby. Když se objevila ona, bylo to hezčí a příjemnější, než jsem si mohl myslit. Otevřela dveře a vystoupila právě, když jela tramvaj a polila ji tlumenou modří a jantarem. Všimnul jsem si, že má čistý kaučukový límeček a že se rozhlíží. Kývnul jsem celým tělem a niklové knoflíky seběhly ze schodů a bylo vidět, že by mi nejraději dala hubičku. Já však jsem se díval, jak jí sedí kabát a jak je čistá. V ruce si nesla kufírek, jako mají mašiništy, a modrou baničku od kávy. Když šla, měla mohutný zadek, jako by měla tělesnou vadu. Postavila se přede mnou a houpala tou baničkou a já jsem se na ni smál. Vzal jsem kufírek a ona mě prosila, abych podržel zrcátko pudřenky, aby si vykouzila nové a krásnější rty. Měl jsem to rád a ona obracela na mne oči a hleděla na chvějící se ret. Dívala se a viděla tamasi své polibky. Myslil jsem si: - Sakra, jí je to jedno, jestli ji mám rád anebo ne. - Ale pak jsem si řekl: - Ty blbe, ta je dál než ty. Té stačí jenom to, že má ráda tebe: - A zastydl jsem se. Vzal jsem ji pod paži. Kráčela vedle mne a při každém kročejí se mnou dotekla stehnem. Počalo se mi to líbit a z ničeho nic jsem jí řekl: - Mášo, já vás mám rád. - A myslil jsem to upřímně, zrovna tak, jako kdybych ji nepotkal, upřímně bych si fíknul břitvu do zápěstí. Máša mi odpověděla: - Koukejme. Já vás už mám dávno. - A smála se. Stisknul jsem jí zářící ústa a jak jsem mohl, řekl jsem nejněžněji: - Má tlamíčko. - Dolíčky jí neutichaly a vlekla si mne pomalu kamsi na Letnou. Tam v tmách mi pravila, ukazujíc prstem do tmy: - Tamhleta tma, pane výpravčí, je Národní divadlo, tamhleta světlejší, to je památník odboje, a tamhleto ani nevím, co by to mohlo být, - A tak stále žvatlala, zatímco jsem se dotýkal boků a radoval se z pohybu. Kýval jsem na všechno, co říkala, a byl jsem skutečně šťasten, protože se mnou ani jednou nezeptala, zda ji budu mít stále rád, ani mě neděsila přibuznými. Pěkně si mne vlekla domů a chtěla na mně pouze mou přítomnost. Pak kdesi mi dala prst na ústa, ač jsem už půl hodiny nepromluvil, a zašeptala: - Pssst. - Řekl jsem si: - Ježíšmarjá, to jsou voloviny, - ale neřekl jsem nic. Nechal jsem se táhnouti po schodech, opět jsem chvíli čekal, než našla klíče. Otočení vypínačem a oči si pomalu zvykaly na šicí stroj, skříň s vycpanými žlůvami, obraz srdce Ježíšova. Usednul jsem do houpací židle a zavřel oči. V kapse kabátu jsem cítil břitvy, kterak ležely docela blízoučko pohlaví. Když jsem pootevřel víčka, Máša si vysvlékla bluzu. Odestlala též postel a cípem peřiny rozhoupala obraz. Zavřel jsem oči. Slyšel jsem otočení vypínače. Šustot blůzičky a prádla, klepnutí jedné boty i druhé. Obraz Ježíše se ještě nad postelí kýval. Škvírou zatemnění se dralo modré temné světlo. Nadvzdvednul jsem plátno a dole byla čistá modroučká noc. Město vydechovalo opatrně tlumená světla. Pustil jsem prkénko, kterým končilo plátno. Tma. I ten obraz se již dokýval. Tiše jsem se vysvlékal a všechny své síly a šťávy jsem potom věnoval Máše, jako bych chtěl láskou spáchat sebevraždu. Vždy jsem upřímně dělal to, co se mi právě potrefilo.

K ránu jsem zůstal sám a jitro provokovalo. Byl jsem k pláči. Máša spala jako utopená a veliká bublina u nosu svědčila o jejím životě. Pravá noha visela přes pelest a žíla přiváděla okysličenou krev do chapadel, která mi vydala svědectví. Pravý prs ne visel, ale vzdouval se a zdálo se, že strhne tělo k zemi. Ta bublinka u nosu se stále vzdouvala a klesala a já jsem již nemohl ležeti. Vstal jsem a tiše a nehlučně jsem se oblékal. Srdce Ježíšovo bezmocně zářilo z barvotisku a trny a krev byly nové a svěží. Nad tím zmatkem kraloval Syn Boží a nemohl zabránit ani jedinému polibku, ani jedinému výkřiku. Visel jako stráž, která nemá nic společného s odsouzeným. Pouze zahrádka korunovaná hořícím víchem byla schopna přijmouti, co vytrysklo z bolesti. A zatímco jsem si utahoval pásek, stále se mi přibližoval, a když jsem si uvazoval kravatu ve skle obrazu jeho, pobratřil jsem se s ním a on ničeho nenamítal. Pochopil jsem, že vzal svůj osud na sebe, že svůj konec přesně znal, a přece se mu nevyhnul, poněvadž potřeboval důkaz své oběti. Jako by si lehl na kolejnice a čekal, až pojede vlak. Věděl, co mu chystají, ale nezahnul. Spáchal sebevraždu na důkaz myšlenek svých. Uvědomil jsem si sebe sama v tom zrcadle a rozhodnul jsem se. Máša i přes silnou stěnu spánku to pocítila. Zašeptala a bublina u nosu jí praskla. Opustil jsem spěšně pokoj. Domovní dveře byly ještě zamčeny. Otevřel jsem okno na dvůr, přešel zeď a běžel jsem si vstříc. Nic mi nebylo v cestě. Pouze já jsem určoval směr plavby. Cítil jsem, kterak do nejzazších míst těla jest přiváděna vůle. Znal jsem teprve dnes sám sebe a mohl jsem se matematicky vyjádřit. Nebyl jsem ani smutný, ani veselý. Jen jsem zbystřil. Když jsem doběhl na nádraží, zjistil jsem, že jsem zapomněl jízdenku u Máši. Koupil jsem si novou a první vlak mne odvázel k Benešovu. Dvě břitvy jsem svíral v kapse a docela vedle nich leželo pohlaví. Seděl jsem a našel jsem v jízdním řádu doby příjezdu a s hodinkami v ruce jsem sledoval pohyb vlaku. Nejraději bych byl vedle strojvedoucího, přikládal do pece, projel návštěvidly a zastavil až v Bystřici. Otrávil mne pouze jediná myšlenka. Zda je tam koupelna. Na nic jiného jsem pak nemyslel. A koupelna tam byla. Nechal jsem zatopit a zapsal jsem se do hotelového záznamu. Účel pobytu jsem napsal: Návštěva bratří. Zaplatil jsem ihned pokoj a tlustému nájemci jsem řekl, že jdu spát, protože jsem celou noc cestoval.

Odemkl jsem pokoj číslo sedm, vysvlékl se a ulehl do postele. Venku přelo a z koupelny zazníval stále stoupající zvuk vody. Ležel jsem odvrácen od okna a v zrcadle jsem viděl okenní tabulky znejasnělé řinoucím se deštěm. Viděl jsem v tom zrcadle též bezhlavý klobouk, dutý kabát, kalhoty a kousky stojanu. Bylo to tak smutné, že jsem vstal a vešel do koupelny. Zastavil jsem kohouty a z kapsy vyjmul břitvy. Najednou jsem si začal pískati valčík z Hraběte Luxemburga. Zakytoval jsem nůž břitvy do stupadla a druhý jsem položil vedle. A zaváhal jsem. Už to mne znepokojilo, že jsem si začal pískat. Spíše se mi zdálo, že to pískalo ve mně. Zmlkl jsem a vzal jsem tu volnou břitvu do prstů. Cítil jsem, že se ty prsty chvějí. Pak se přihodila tato věc. Vytrhnul jsem si vlas a zkoušel jsem na něm ostří břitvy. Prsty držící vlas se chvěly. Otrěl jsem rukávem košile orosené zrcadlo a díval jsem se do sebe. Ano, seděl tam strach. Všechno to pískání a zkoušení břitvy si vymyslelo bojácné tělo. Byl jsem v tom zrcadle zase malým chlapcem z Mášiny fotografie, s ofinkou a očima po pláči. Viděl jsem se poprvé přesně a ani jediný záhyb neunikl okem, aniž bych jej rozpitval. Bylo to strašné. Položil jsem břitvu na stupadlo a vyšel na chodbu, abych se zklidnil. Opřel jsem se o veřeje a zavřel jsem oči. Pokoření, které jsem si sám způsobil, strach, který jsem si sám dokázal, mi uzlil střeva. Cítil jsem bledost tváří a nepravdivost tepen. Tak jsem stál a čekal jsem, až začnu opadávat. Rytmičky šustot mne zvolna navracel. Otevřel jsem oči a dole v zákřutu schodiště stál stařík a vráscitou rukou zahazoval skobu do zdi. Díval jsem se na jeho šikvné ruce. V koutě pak ležel minimax. Okřál jsem, a stařík mne neviděl. Vklouznul jsem nazpět do pokoje a položil jsem tvář na chladné dveře. Tiše jsem je pootevřel a tou nepatrnou škvírou jsem chtěl pozorovati starce a jeho ruce. Tu ten, který na mne po celou dobu mé přítomnosti ani nepohlédnul, na mne nyní upřeně hleděl. Upřeně civěl do škvíry široké několik milimetrů, takže se zdálo, že má oko přiloženo zrovna proti oku mému a že to oko všechno ví. Přibouchnul jsem dveře a vběhl do koupelny. Byl jsem pobouřen. Rychle jsem vysvlékl koupací plášť a vstoupil jsem do horké vody. Bez rozmyšlení jsem vzal břitvu a prudkým trhnutím jsem započal koncert smrti. Ta první bolest byla k omdlení. Avšak jakmile jsem vložil ruku do vody, nastalo ztišení. Byla to spíše únava než bolest, spíš spánek než zostřené bdění. Neměl jsem ani síly, abych si přitisknul zdravé zápěstí na zakytovaný nůž. Neměl jsem ani důvodu rychle unikati. Bylo to příliš krásné. Zvednul jsem ruku, abych se ujistil, že je to pravda. Krev se valila a já jsem si přál, aby unikala po centilitrech. Zvolna a tiše. Přál jsem si, abych se proměňoval co nejpomaleji. Ani mi nepřišlo na mysl vyčítání, ani daleká vzpomínka z literatur. Shledával jsem se podstatou poezie, hudby a malířství. Ani srdce Mášino mi nepřišlo něco přát či něco vyčítat. Patřil jsem již jiným věcem a ten strach a zkormoucenost patřily minulosti. Nepřál jsem si: Pane, je-li to možné, odvrát ode mne kalich tento. Naopak, modlil jsem se: Pane, jak jen možno, nech mne pít z kalicha tohoto. Byl jsem modlitba sama a sám jsem se plodil v krásném. Ani otec, ani matka, ani přednosta stanice mi nepřišli ztížit mé proměnění. Nic neotrávilo tuto chvíli, zrovna tak jako nikdo neotrávil můj šťastný minulý život. Všem jsem odpustil a doufal jsem, že i oni odpustí mně. Kdysi mi Máša řekla skrz drátěný plot: Bogánku, víte že člověk vlastně žije jen pro několik hodin? - A szela. Myslil jsem si tenkrát, že je pitomá. Nyní na sklonku svého života jsem si na to vzpomněl a dal jsem jí za pravdu. Opravdu člověk žije pro několik minut. Tak jak jsem se blížil k čáře, nepřál jsem si nic, než býti připraven na vidění posledních vteřin, kdy přítomnost, minulost a budoucnost se střídá v jediném zablesknutí. Avšak ten moment jsem minul, anebo ještě nepřišel. Krvavá voda mne počala tížit a vidění jasné vteřiny se mi počalo jeviti jako neexistující. Myslil jsem pouze na to, co právě bylo. Jako bych se navracel v matčin život, jako by mi narůstala pupeční šňůra. Byl jsem kamsi vsáván. Držel jsem se okraje a síla sílila. Nakonec jsem se musel pustiti. Jako by mi to vytrhlo ruce, které se pevně držely břehu. Zmeškal jsem se a ty poslední vteřiny, na kterých jsem si zakládal, byly hnusné a bezúčelné. Oči jsem měl otevřené a neviděl jsem, slyšel jsem hlasy a nemohl jsem k nim zavolat. Jen jsem polykal krvavou vodu a zvracel jsem ji, protože hlava se mi kácela. Viděl jsem nad sebou pouze smějící se tváře. Chtěl jsem se též smáti, ale škraboška se již nepohybovala. Žárovka hasla.

Doktor Gall do mně napumpoval postupně krev tří dárců krve, dle maximálních cen. A tak jsem neumřel. Novost, po které jsem toužil, se stala realitou a já jsem byl někdo jiný. Sice jsem měl své jméno napsáno na černé tabulce nad hlavou, ale ta krev mi hrnula jiné myšlenky, spláchla ze mne saze a vytapetovala můj mozek jinými nápady. Kdyby nebylo té rány v zápěstí, ani bych si nevzpomenul. Ty břitvy se jevily nové krvi jako neexistující. Nemohl jsem pochopiti, jak jsem to mohl udělat, jak jsem si mohl vpálit nůž do zápěstí, aniž by mne to bolelo. Asi jsem dostal krev od samých opatrných občanů, takže jsem se potil, když jsem si vzpomněl, co se to v Bystřici událo. Doktor Gall mne opatroval a když jsem se vzbouzel, vždy na mne hleděl upřenými brýlemi, jako by se snažil vbourati do mé hlavy a dovědět se, jak se to všechno seběhlo. Jedno odpoledne mi pravil, že mne přijde navštívit ta konduktérka, co mi zachránila život. Upíral jsem oči stále ke dveřím, jako tenkrát na Vltavském nádraží. Dnes ty dveře byly bílé, klidné a bez schopnosti. Když vstoupila, měla strach a byla v civilu. Její oči putovaly od jednoho lože k druhému a pravici si tiskla srdce. Usmála se na mne a pomalu šla ke mně. Viděl jsem, že by mne chtěla políbit, ale že se stydí. Pravil jsem jí: - Sedněte si, Mášo. - A ona jak byla zmatena z tolika očí, mi sedla na tu bolavou ruku. Vyčkrl jsem a slzy, které mi vyskočily, mi připomněly Mášinu lásku a já jsem se zhroutil. Nedovedl jsem si představit, odkud vyvěrá ta její bezmezná láska. Jako by si usmyslela, že na mně dokáže křesťanství. Cípem šátku mi sušila slzy. Všimnul jsem si v její bezprostřední blízkosti, že má hnědé šaty, přepásané fialovým páskem, hnědé boty s vysokým podpatkem a hlavu vyčesanou jak v medailónku. Když usedla, dala si nohy křížem a lýtka se jí zableskla a bylo viděti, že má kalhoty slézové barvy. Čtrnáct párů očí hledělo na její houpající se nohu. Když to Máša zjistila, zastavila se a začervenala. Pak mi vyprávěla o vlacích, o přednostovi a o šatech, které si ušila. Hleděl jsem oknem ven a toužil jsem po Máše tak prudce, že jsem položil zafačovanou ruku do jejího klína. Ležela tam jako bezmocné štěňátko. Dobře jsem cítil její teplé maso a čisté formy. Všimnul jsem si též, že má malé kotníky. Chtělo se mi jí říci něco pěkného. Naklonil jsem se k ní a zašeptal jsem: - Má mámo. - A ona to pochopila a usmívajíc se, klopila oči a kývala hlavou, jako že rozumí, co jsem tím chtěl říci. Na druhém konci sálu se probouzel z narkózy motocyklista, kterému amputovali obě nohy. Probouzel se a vykřikoval: - Maxo, povol, Maxo, povol ta řídítka, povol. - Byl přivázán řemeny a hrudník je napínal k prasknutí. Máša se úzkostlivě

dívala a vzala mne za zdravou ruku. Motocyklista se pokoušel vstát. Říčil bolestí. Náhle si uvolnil pravici, hmátnul pod postel, sevřel skleněného bažanta a strašnou silou jím mrštil. Nádoba plná moče přelétla čtrnáct lůžek a roztříštila se nade mnou o zed'. Střepinky padaly na bílý povlak a leskly se v záři slunka. Máša byla bledá a kapičky moče jí svítily ve vlasech jako kousky jantaru. Náhle se rozesmála a stisknula zvonek na obsluhu. Motocyklista křičel a vzpínal se, ale řemeny držely dobře. Máša se naklonila ke mně, políbila mne a z tašky vytáhla knihu a pravila mi: - Sbohem. - U dveří se obrátila a poslala mi polibek. Zvednul jsem zafáčovanou ruku a opět jsem ji nechal spadnouti. Řekl jsem si: - Když mne bude chtít, tak si ji vezmu za ženu.

Doktor Gall přicházel ke mně každodenně a stále se mne vyptával. Poslouchal pak pozorně. Myslil jsem si, že se mu asi nechce číst, nebo že chce napsati vědecké pojednání, a proto jsem nevynechal ani jediný zákрут. Ten dobrák Máša mi přinesl od Karoliny Světlé Kříž u potoka, a tak jsem si v posteli četl to bukolické vyprávění a bylo mi, jako bych listoval v Máščině duši. Dnes večer jsem byl pozván k doktorovi. Krev tří dárců již poslouchala příkazy mozku, a tak jsem mohl nerušeně přesunovati své tělo, kam se mi chtělo. Doktor Gall mi nalil kalíšek slivovice a já jsem seděl na gauči a houpal jsem trepkou. Odfáčoval mi ránu, po které zbyla fialová jizva, a pravil mi: Poslyšte, mně pořád nejde na rozum, že jste neměl důvod. Například: Mne netěší život, tedy mám důvod k sebevraždě z omrzelosti životem. Ale vy se vším souhlasíte, dovedete se smát, dovedete žertovat, máte dívku a máte pro ni oči, tvrdíte mi, že je svět dokonalý pouze ve své úplnosti, to jest, že zlo a dobro jest nutné, jinak by se svět zřítíl. Prosím, já proti tomu nic nemám, ale jste, respektive byl jste schopen běžeti pět kilometrů, aniž byste se unavil. Duševně jste zcela normální. Ale jak teď mám dát dohromady tu sebevraždu z hojnosti, to, že jste chtěl pouze docílití vítězství nad sebou, to mi nejde z hlavy. - A doktor navinoval fáč v klubičko a hleděl na mne tázavě. Byl jsem pojednou strašidelně bystrý. Všechno se jevílo přede mnou a klidně jsem mu vykládal: - Vidím právě teď před sebou celou šťastnou budoucnost lidstva. Zdravého fyzicky i morálně, avšak posedlého touhou po smrti. Říkám vám, že sebevražda se stane etickým i estetickým uskutečněním nejen jedince, ale rodin, rodů a celých národů. Bude vyvrcholením kultur a bude koncipována umělci a estéty. Bůh se bude jednou modlit k tomuto vítěznému člověku, protože bude zbytečný. Jen se podívejte, doktore, do historií sebevražd. Než přišla tahle válka a než mne nasadili, jak si vzpomínám, studoval jsem práva a studoval jsem speciálně kriminalistiku. Podívejte se na avantgardu, na všechny ty šperky rozseté po celé historii lidstva. Jako dítě se pamatuji, že kamarád při hře na schovávanou se oběsil v komíně na trojnásobném drátě, jsa zcela zalit představou, jak budeme překvapeni, až ho jednou najdeme. Znal jsem nábožného člověka, který tak toužil po svatosti, že za noci nadzvednul víko krypty a zamotav se do rouch a zkamenělých střev a hnátů prostřelil si hlavu. Řekněte, není to krásné, takhle v plných silách odejít? Svobodně a v plném vědomí. Ostatně mohu vám též říci, jakým způsobem odešel můj dědeček, přednosta stanice v roce 1919. Vysvlékl se donaha v kanceláři a celé tělo si potisknul všemi možnými razítky, která bůhví kde sehnal. Na záda si zřídil důmyslné zařízení, aby i tam nebylo místa bez poskvrny. Kontroloval se v zrcadle. Použil všech možných barev, takže vypadal jako leopard. A potom, prozpěvuje si, vytáhnul ze šuplíku revolver a prostřelil si spánek. Byl tak důsledný, a tak měl všechno do podrobností promyšleno, že když okresní lékař stahoval mu předkožku, objevovalo se písmenko za písmenkem, až vzniknul nápis stanice, kde zamlada sloužil. Doktor, známý karbaník, křičel: Kruci, to je jako když se gustýruje oko. A smál se na potíštěnou mrtvolu a plácal ji přátelsky po zádech. Řekněte, nebyl to obr, ten můj děda? Není to magnus parens budoucnosti? - zeptal jsem se, ale doktor Gall byl zamyšlen a držel si hlavu v prstech. Pokračoval jsem, stíhaje pohybem ruky spád myšlenek: - A tak namísto nesmyslných válek budou kolektivní sebevraždy celých národů. Dle obrazů cinquecenta. Speditéřské vozy s důmyslně sestavenými skupinami mrtvol budou zasílány jako vzorky. Vysoké školy budou vyučovati této disciplíně. Lidé budou pouze šťastní. Představa nebe zmizí. Pokoříme tak boha a vrátíme mu to, co učinil našim prarodičům. Vyženeme ho ze srdcí našich. - Tak jsem se nechal unášeti a nechal jsem odnášeti a odtékati všechno to, co ve mně již dávno rostlo a co bylo mým činem smetené. Teprve nyní jsem dovedl o tom hovořiti, protože jsem to již vykonal, protože jsem svoje naplnil. Proto též se mi dnes ten můj případ jeví jako neopakovatelný, jedinečný a vzdálený. Již mne nic nepálilo. Ta krev napumpovaná dle maximálních cen ze mne udělala někoho jiného, opatrného, bojácného, literárního. Vyprávěl jsem doktorovi o někom, kdo umřel, anebo žije, ale já jeho adresu neznám. Uskutečnil jsem se tam v Bystřici u Benešova a byl jsem proti své vůli vrácen. Víc jsem udělati nemohl a byl jsem nyní nucen přijmouti život za těch podmínek. Protože jsem byl upřímný a nikdy jsem nezoufal a nikdy si nepřál nemožnosti, začal jsem vyráběti život. Továrnička spustila a netoužil jsem po ničem než po Máše, po službě a po domečku.

Jako bych vyšel z panoptika, tak jsem viděl zase přirozený svět. Ani ta minulost, ani doktor Gall mne jedinou vzpomínkou neobtěžoval. Pod paží jsem si nesl uzílek prádla a krev tří dárců mne naplňovala vroucností. Podívoval jsem se všemu a klidně jsem se rozkročil pod kopím svatého Václava a hleděl jsem na neznámé blízkici se a vzdalující se obličej. Jenom jsem nebyl jistý, jsem-li to já jako celek. Když jsem si stisknul ruku v kapse, rychle jsem se musel přesvědčiti, zda si to nesevřel prsty v pěst někdo jiný. Připadal jsem si, že jsem roztahán na ploše několika čtverečních kilometrů. Teprve před vlastníma očima jsem nabýval jistoty, že jsem to skutečně já, že je to moje ruka a že není ode mne vzdálena půl hodiny cesty. A tak se lidé divili, proč si chodec strká ruku do kapsy a opět ji rozvírá před očima. Avšak jakmile jsem ukryl ruku v kapse, zase jsem měl dojem, že jsem ji někde zapomněl, že někde leží opuštěná jako hůl či deštník. Tak kráčet jsem po Václavském náměstí a ucítil jsem první vrásku se vrývá do čela. Hleděl jsem do výkladních skříní, kterak kloužám po lahvích, květinách, látkách a nábytku. Když jsem přešel zrcadlo, zastavil jsem se a mráz mně roztřásl. Měl jsem dojem, že jsem ještě nešel, nebo již dávno přešel. Vrátil jsem se, a ten, kterého jsem viděl, jsem byl já. Nepoznal jsem se. Hleděl jsem na to zjevení a ani jsem se nepohnul. Stále jsem měl naději, že je to někdo jiný, že najednou se pohne a zmizí z amalgamu. Avšak ten tam byl stále nehybný jako náhrobek. Dodal jsem si odvahy a zvednul jsem ruku. Ten tam zvednul ruku také. Otevřel jsem pěst a ten tam taky. Byl jsem to já a slzy zklamání mi

kapaly na uzlíček prádla. Tam v nemocnici mezi bledými tvářemi a nebožtíky jsem to nepozoroval. Myslel jsem si, že je to všechno v pořádku a nyní na mne hleděl špičatý muž s volnou kravatou a plandavým kabátem: To jsem byl já, který jsem míval rád své sedmdesát a pět kilogramů těžké tělo, který si rád čichal k paži a rád se omýval. To jsem byl s krví a tedy životem, o který jsem neprosil, kterému dali krev, aniž by si ji mohl vybrati. Svůj život jsem přivedl ke svobodné zkáze a nyní budu odpovídati za krev, která mi byla vstříknuta. Má takzvaná čest může být nahrazena zločinem a já nebudu vzat v soud, protože jsem zemřel. A tak soudce krev budou souditi mne, který nejsem. Byl jsem vydán v hru, kterou neukončí ani smrt. Byl jsem opuštěn a podveden. Potřeboval jsem jediný Mášín prstík, aby něco bylo se mnou. Potřeboval jsem někoho, komu bych byl potřebný. Tak stál jsem na Můstku a hleděl do výkladní skříně a viděl jsem Mášinu šij skloněnou nad šicím strojem, viděl jsem se, jak se jí dotýkám v obavách, aby se mi nerozpustila, aby mi nezmizela. Avšak nutno žít, to jsem v sobě cítil jasně. Odhadoval jsem se v zrcadle, kolik jsem asi ztratil. Osm až deset kilogramů. To se dá dohonit. Vykročil jsem a pevně jsem kráčet. Čelo jsem měl zkrupeno hrůzou z pohledu na sebe, ale šel jsem, protože jsem byl upřímný a vždy jsem dělal to, co viselo přede mnou. Musím žít, poněvadž smrti se bojím. A musím-li žít, musím se snažit žít co nejpříjemněji. A s Mášou to půjde docela snadno. Budu zase tak těžký, jako jsem býval, budu zase vyplňovat v prostoru formu, jejíž představa mne uklidňuje. Ano, musím, abych Máše mohl dát moji váhu, a tím všechno. Šel jsem lehce. Proti mně kráčet hasič v lesklé přilbici a viděl jsem svoji tvář se přibližovati. Když jsme se mijeli, má deformovaná tvář viděla, že nese na rameni hasičí přístroj značky Minimax. Bystřice u Benešova. Stařík. Oko přiložené na škvíře. Zasténal jsem. Už se té minulosti navždy nezbavím. Stále a neočekávaně bude vybuchovat jako nášlapná mina. Bude se mnou až do konce. Všichni hasiči světa, všechny přilbice a všechny hasičí přístroje mne uvedou nazpět, třebaš z největšího veselí, třebaš i z mé svatby. Ostatně mé vlastní zápěstí mi několikrát za den připomene ten den. Místo aby ta minulost slábla, bude sílit, rozkvétati, bude intenzivnější, poněvadž zbytečné detaily zmizí a zůstane jen mýtus. Bude stačit zavadit o sebevzdálenější skutečnost a na protilehlém konci se rozsvítí neonová ruka. Má poklona. Zavřel jsem oči a chodci do mne vráželi.

Koncem dubna jsem vyjel zase do služby. Vážil jsem jedenasedmdesát kilogramů a šlapal jsem po okresní silnici, až jsem se zadýchal. Již jsem nemyslel, že budu přecházet z přítomnosti do přítomnosti. Parfém minulosti byl svěží a nedalo se nic dělat. Práteleství, které jsem navázal s Ježíšovým srdcem, jsem utužil. Když jsem měl plechová boží muka, řekl jsem si: - Hele, kamarád. - A seskočil jsem z bicyklu a šel jsem říci přibitému muži Dobrý den. Avšak on se ani nehnul. Visel a z hřebů mu vytékala rez. Přes bedra mu dobrý mistr natěrač namaloval jakési plavky v národních barvách a on dobrák držel. Chtěl jsem mu říci tam pod lipami něco pěkného, ale ty plavky mne veselily a smál jsem se a Kristus mne nemohl ani kopnouti, ani dáti pár facek, protože byl důkladně přibitý, a potom, nikdy nikomu je nedal. Ještě zdaleka jsem se otáčel a z šedivého jitra zářily pouze ty plavky v národních barvách. Když jsem vjížděl do stanice, bylo za deset minut sedm. Staniční pomocník lepil na bicykl číslo. Zastoupil jsem mu cestu a pravil jsem Dobrý den. Podal jsem muži ruku a on mi podal svoji. Avšak viděl jsem, že ze mne vidí jen to zápěstí. Uklonil se jizvě a řekl: - Dobrý den, pane výpravčí, tak zdrav, zdrav? - a začervenal se. Jistě mne ten blbec viděl, jak si fikám břitvu do zápěstí. Ostatně měl právo mne tak viděti a já jsem nebyl proto zlý. Řekl jsem mu: - Budeme spolu mítí denní, - a vstoupil jsem do kanceláře. Telefony, telegrafy ťukaly a zvonily a stále jsem se otáčel. Šňal jsem čepici, otevřel skříňku a moje červená služební čepice byla pokryta vrstvou prachu. Ďápičky myších nožiček vymalovaly slušný reliéf. Vzal jsem kartáč a kartáčoval jsem prach. Tu mne službu konající výpravčí chytil za loket a hleděl mi přes rameno na zápěstí. Cítil jsem to. Otočil jsem se a on, aby mi vysvětlil svůj pohled, pravil: - Nazdar, kolik je hodin, - a odsunul mi ze zápěstí rukáv. Řekl jsem tvrdě: - Prořízl jsem si zápěstí, a přiblížil jsem mu jizvu až k samým očím. - Neboj se, hned převezmu službu. - A nasadil jsem si čepici, podepsal bloky a předávku, ohlásil výhybkářům, že přebírám službu. A že jim přeji dobrý den. Oni, neviditelní, mi ten dobrý den vraceli, avšak já jsem viděl, že by se rádi podívali na moje zápěstí. Připadal jsem si, jako by mne právě přešel vlak, či jako zavražděný, na kterého se sjíždějí podívat. Viděl jsem, že by byli rádi, kdybych si tu ruku useknul a mohl jim ji ukázat v lihu, věděl jsem, že kdybych měl protězu, že by se nestyděli a požádali by mne, abych si ji vyšrouboval a dal jim ji do ruky. Zrovna tak, když jsem svolal k tratovému telefonu strážníky domků, abych ohlásil zpoždění vlaků a zavedení vojenských transportů. Když mi jeden domek za druhým hlásily: - Rozumím, - věděl jsem, že by si přály rozuměti mému zápěstí. A byl jsem na tom tak, že jsem opravdu nevěděl, zda jsem pro ně hrdinou či zbabělcem. Podíval jsem se na fialovou jizvu a musil jsem sám sobě říci, že je konec, že bych to už nedokázal. Měl jsem dojem, že si to udělal někdo jiný. Avšak pro celou stanici se to stalo právě teď, teprve teď se mne zmocňovali, teprve teď byli mnou znepokojeni. Pro ně teprve teď se to stalo předmětem, zvířetím, životem. Teď když jsem vynášel rovnováhu a snažil se upínati své myšlenky na přechody z pondělka do úterka, z úterka do středy a tak dále, oni mne vraceli nazpět, vrhali mne do krvácející vany a vtiskali mi do ruky břitvu. Přetáčeli si můj film pozpátku k snídani, obědu, večeru a já jsem jim musil přiznati k tomu právo. Když jsem vyšel k vlaku, obecenstvo vystupovalo a nastupovalo. Dívali se na mne ti moji známí a viděl jsem, že jsem viděn, jako muž se stíkájícím zápěstím. Chtěl jsem zakřičeti: - Polibte si do prdele, - avšak vzpomněl jsem si na trnovou zahrádku kolem Ježíšova srdce, vzpomněl jsem si na plavky v národních barvách a musil jsem uznati, že všechno je dobré tak, jak to je. Návěst průvodců vlaků, nastupte na svá místa, jsem musel zapískati na prst, protože jsem nemohl nalézt píšťalku. Dal jsem znamení k odjezdu. Tváře v okénkách se hnuly a vlak se rozjížděl. Náhle jsem uslyšel její hlas: - Pane výpravčí, - a viděl jsem na stupátku Mášu. Držela se pravici železné tyče a v levé ruce nabízela jablko. Měla zase bílý nákrčník a doličky jí v tváři zářily. Jako by vyhledala ten nejhezčí úsměv, který se domnívala mítí v zásobě. Byl jsem němý. Oněměl jsem a hleděl jsem na mizející zjev. Držel jsem žluté jablko a ji odvážel vlak. Pomalu jsem šel dáti odhlásku. Ve dveřích mne zastavil pan přednosta a pravil mi: - Poslouchejte, nepískejte na prsty. Já vám to dobře radím. Prohrajete to vy i já. - A hrozil na mne prstem. Sklopil jsem oči a řekl jsem: - Já už to vícekrát neudělám, - avšak masitá ústa přednosty kárala dál: - Prosím, poslední jedu z ředitelství a jsem v kupé s dámou a dětátkem. Když přijíždíme ke Kostomlatům, říká matinka dítěti: - Dávej,

Jiřinko, pozor, teď přijde stanice, kde pan výpravčí píská na prsty. Mohl byste se stydět. Kdyby jel pan dopravní šéf anebo kontrolor... - A máchal přednosta tlustými prsty, jako by odháněl zkázu. Vešel jsem do kanceláře, ohlásil jsem odjezd, dal jsem odhlášku a byl jsem naplněn úsměvem Máši, úsměvem, který nemohl přehlušit ani přísný hlas přednosta. - Na každý projíždějící vlak jsem zavěsil úsměv, na záda všech cestujících jsem si promítnul tvář mi milou. A stanici mi projížděly poslední vlaky s uprchlíky, lazarety, vojenské transporty. Rusáčky se blížili neúprosně. Viděl jsem vlaky plné smutných uherských volů, viděl jsem slezské ovce, které si hlady navzájem spásaly kožichy. Všem jsem nacedil obraz Mášin a na zápěstí jsem zapomněl. Tři telegrafní linky, osm telefonů a prodej lístků mne odčerpaly a splynul jsem s časem, nad kterým se vznášel obraz ženin a povinnost. Transporty Němců dobře živěných prchaly klidně do bezpečných pásem. Já a ostatní výpravčí protektorátu jsme jim zabezpečovali cestu. Z drátu na drát jsem dával zprávu o jejich bezpečném pohybu. Byl jsem vinen a k poledni mi bylo z toho k blití. Pouze obraz Mášin zůstal čistý. Všechno ostatní bylo odsouzeno ke zkáze.

Viděl jsem otevřené vagóny, z nichž vytékaly nohy. Viděl jsem ruce zdvižené k ústům sousta vepřového masa, viděl jsem lesklé kilové konzervy a klopil jsem oči. Styděl jsem se. Stačilo z rozmaru udělati pic a neřekl bych ani popel. Řekli mi, abych v Kostomlatech u Nymburka sloužil, a tedy já jsem stál u kolejnic, a protože jsem měl oči, hleděl jsem na vagóny plavých vlasů, opálených tváří, automatických pistolí. Podívoval jsem se slezskému pluku, kde někteří vojáci měli vlasy spleteny v copánky a v lalůčku měli náušníci. Měli vyhrnuté rukávy opalovali se a smáli se na mne, protože byli mladí a věděli, že již nepadnou, ale že budou žít. Zabezpečoval jsem jim cestu, ač v kanceláři viselo parte kolegy z Rovenska pod Troskami, do kterého kamarádi těch, kteří právě kolem prchali do klidných pásem, vysypali celý zásobník. A já jsem zrovna tak sloužil, aniž by kdo ke mně přišel a řekl mi: - Zahod' to a pojď s námi. Třeba bych nešel, protože bych se bál, ale byla by zde možnost jít, věděl bych, že se něco v mém kraji děje. A tak mi stále nepřijímala život představa, že mne Němci vidí jako vazala, který, ač je nenávidí, slouží jim do posledního vagónu. Avšak dnes odpoledne přišli v cestářských kabátech dva muži a řekli mi: - Je hlášen transport SS, my odmontujeme kolejnice. - Právil jsem: - Na to už dávno čekám. Ale udělejte to asi tak uprostřed mezi Nymburkem a Kostomlaty. - Odpověděli: - Jo, ty tady zůstaň, my se schováme. - A odešli. Ano, já tady zůstanu a vy utečete. Protože jsem byl zvyklý poslouchat, zůstal jsem a sledoval jsem pak transport vyptáváním se. Strážníci domku mi hlásili: - Už projeli a vzadu mají vagón s náradím a dvě mrtvoly. - Řekl jsem si: Těbůh. A vycházel jsem na perón a hleděl do dále, k zatáčce u návštěidla. Vjížděli tam pomalu a zastavili. To je báječné, partyzáni. My utečeme a ty tam zůstaň, tobě nic neudělají. Chtělo se mi také utéci, když jsem viděl, jak seskakují z lokomotivy, avšak někdo zde opravdu musil být, kdo by postavil návštěidlo do polohy volno. Vybíhal jsem každých pět minut a upřeně jsem hleděl k návštěidlu, kde Němci zamontovávali kolejnici. Vrátil jsem se do kanceláře a krev se vzpouzela. Kdyby záleželo na ní, už dávno bych byl zahraban na půdě v seně. Znovu jsem si četl to parte z Rovenska pod Troskami. Nymburk na mně stále chtěl odhlášku a já jsem poslal staničního pomocníka domů. Konečně se vlak hnul a opatrně vjížděl do stanice. Vyšel jsem ke kolejnici s výpravkou v ruce. Výhybkář byl schovaný a nikde nebylo živého člověka kromě mne. Slunce a několik slepic zvyšovaly pustotu. Lokomotiva ověšená SSmany se plížila jak pardál. Byli všichni v kožených kalhotách a měli vyhrnuté rukávy a prsty na kohoutku. Byli opálení, jako by se vraceli z mořských lázní. Pracky jim kypěly svalstvem. Byli to anatómští muži a někteří z nich pomalu jedli z kilových konzerv vepřové maso. Blížili se a detaily tváří ožívovaly. Viděl jsem, jak jsou přísní. Stával jsem se nulou. Vlak zastavil a naproti ve statku kdosi otevřel plechové víko střechy a Němci tam ihned zaměřili kulomet. Jakýsi človíček vylezl na cínovou střechu. Hejtman zařval: - Halt. A ten človíček, když se zahleděl do stanice, dostal strnutí šíje. Zvednul ruce a kameněl. Stál tam jako větrný kohoutek za bezvětrí, jak plechový komín. Chtěl jsem pohledětí vzhůru, avšak lesklost zbraní a lokomotivy mne oslepily. Dva v kožených kalhotách seskočili ze stupátka a hleděli na mne, jako bych tu kolejnici vymontoval já. Vysvětlování bylo zbytečné. Pak seskočil hejtman a bradou dal vojákům znamení, aby mne vzali na lokomotivu. Nemohlo mi pomoci naprosto už nic. Byl jsem bledý, víčka se mi chvěla a celý svět byl deformován. Stal jsem se hrdinou proti své vůli. Nic jsem jim neudělal a oni mne strkali pistolemi vzhůru. Vlak se hnul a ten človíček na rozpálené střeše stále stál. Stanice couvala a všimnul jsem si pouze dveří s nápisem: Ženy. Položil jsem ruku na horký stroj a rozhlížel jsem se kolem sebe. Vedle mne stála hlídka a chlupaté ruce zdvihaly dalekohled k očím. Byl mi ten voják sympatický, protože byl na tom jako já. Taky mu řekli: - Budeš tady stát a pozorovat trať. - Když odložil dalekohled a podíval se na mne, jeho oči mne považovaly za ztraceného. Neměl jsi tam stát, měl jsi utéci, říkaly mi ty šedé oči a nelitovaly mne, protože byl zvyklý. Jediný hejtman na mne hleděl jinak. Věděl, že jsem tam zůstal z pitomosti. Věděl jsem, že mne jediný vidí tak, jak jsem tam stál. Viděl mne, jak salutuji německým mašinám a zabezpečuji jim cestu do říše. Bylo pro něj najednou nepříjemné znečistit tak šťastné zakončení války. Nehodil jsem se mu do koncepcie. Viděl jsem, že přivírá oči a klade do vyvíjejících se obrazů můj osud. Visel jsem na klapkách a čekal jsem na první pohled. A ani jsem nemyslel na Mášu, ani kterak bych hrdinně zemřel. Bál jsem se o život a tiše jsem o něj bojoval. Ani jsem netrpěl, že jsem viděn vinným bez viny. Raději bych byl nalezen bez viny, ač bych byl vinen. Ani mi nevadilo, že hejtman chce v poslední chvíli usmířiti svého Boha moji neobětí. Chtěl jsem žít a to bylo vše. Hejtman otevřel oči a zařval: Halt. Hleděl jsem do té vrásčité tváře přetáté rapírem a řekl jsem si: - Jsem ti, d'áble, vděčen, protože jsi mi vrátil život. Prohlašuji tě za anděla, - a sestupoval jsem po schůdkách, aniž bych se ptal. Lokomotiva zastavila. Seskočil jsem do šterkového lože. Nade mnou byl vykloněn hejtman a usmíval se. Bylo to kuropění andělů. Ti druzí se na mne smáli taky a jeden mi podal krabičku cigaret. Usmál jsem se a vlak se zase rozjížděl. Krev mi proudila v žilách. Kýval jsem na vzdalující se mužstvo. Vzdalovali se a viděl jsem již z nich ovály a šedivé skvrny. Jiné, přesné obličej mne mýjely. Markytánky seděly v proužkovaných šatech a měly ruce v klíně a myslely asi na domovy. Stál jsem u telegrafní tyče a hleděl jsem na transport SS a bylo mi to jasné. Bylo ve mně cosi ze starých živnostníků, ze starých věrných služebníků. Uvědomil jsem si to, když poslední vagón mne minul. Uměl jsem sloužit. Pod budkou brzdáře leželi dva nazi žlutí mrtví a drželi se kolem žeber. Jedna ruka nárazem

povolila a opisovala váhavou křivku. Vzpomněl jsem si, že stanice jest beze mne, že jsem nedal odhlášku, že mne volají telefony, telegrafy. Přidal jsem do kroku. U návštěidla jsem se otočil a bylo všechno pravda. Vlak se již jevil jako maličká krabíčka a ty dvě mrtvolky tam svítily jako sinálé sevřené rty. Rozepjal jsem služební kabát a v jednom kuse jsem běžel až do stanice.

Byl jsem číslo, na kterém sice záleží, které však jest pouze proto, aby někdo vypadal hezký a geniální. Já jsem tím strůjcem bohužel nebyl, a proto mi to bylo srdečně jedno. Ať jsem sloužil protektorátně, říšsky či s výhradou, bylo to naprosto totéž. Fakt byl ten, že jsem se Němcům jevil jako pitomec, který jim slouží. A zdali ochotně či s výhradou či s nenávistí v oku, jim bylo jedno. Naopak. S nenávistí jim dělalo dobře. Byli si stále vědomi své síly a já jsem jim to dokazoval. Dával jsem návště, obsluhoval telefony, zatímco mozek vyráběl otazníky. Ten den mi tanuli na mysli též partyzáni odnášející kolejnici a já, kterak jsem mohl být nebožtík, protože jsem zůstal. Viděl jsem před sebou usměvavou tvář kolegy z Rovenska pod Troskami, viděl jsem jej, jak vztahuje ruku proti automatické zbrani a ani nestačí říci: - Vždyť jsem nic neudělal, to bude omyl. Nepřeji si to. - A přeci do něj vyplivali celý zásobník. Viděl jsem jeho pokrčenou tvář a její otazník nespravedlnosti. Celé dopoledne se vznášel ten otazník v podobách kouře, usedal cestujícím na záda, na krky, na klobouky. I mé prsty byly posedlé touhou jeviti se jako PROC. Stál jsem s obyčejnou povinností výpravního vlaku sám a samotinký proti všem možnostem, proti náhodám a omylům. To ta cesta do Bystřice u Benešova se mi jevila jako zázrak, jako naprostá svoboda, jako čin pramenící jediné ve mně. Jedině a poprvé já sám jsem byl obžalovaným i soudcem. Jen já jsem mohl nésti odpovědnost. Byl jsem králem v království, které obýval pouze král. I Kristus z Mášina pokoje, i ten z rozcestí se mi počali jeviti v docela jiném světle. Již to nebyl hořící vích ani trnová zahrádka, ale ruce. Při službě u kolejnic a při té kupě náhod, které byly schopny ohrozit můj život, aniž bych chtěl, objevily se mi jeho ruce. Ukazováček pravé ruky směřoval k nebesům. Ukazováček levé ruky k zahrádce s trnami. Ano, kapitulovati, dokud je čas. A Kristus nemůže učiniti nic jiného než zpříjemnití mi to, co neúprosně přijíti musí. Beze mne, avšak o mně. Zrovna tak jako na německé mašině. Pomodlití se znamená připravit se na popravu. Ne jak má vůle, ale jak Tvá vůle se staň. Avšak neměl jsem proto na Krista zlost. Ani jsem mu nemohl nic vyčíst, ani připomínat. Byl mi naopak ještě více sympatický. Báł se zrovna tak jako já na mašině, potil se, protože úzkost mu drtila hrdlo. A když se píchнул o hřebík, bolelo to. Ze mne krev těch tří dárců krve udělala člověka bojácného. Byl jsem loutkou zrovna jako Kristus Pán, s kterým kdosi vyšší sehrál betlém. V tom strachu a neúprosnosti událostí jsme si byli všichni rovni a nikdo na světě kromě sebevraha nemohl s Kristem neměnit. Křesťanství jsem byl dnes já. Já s krví dle maximálních cen. Bylo mi to jasné. Když jsem byl v naplněné vaně, když jsem byl vržen do života, mohl jsem dělati mnoho věcí, kromě nebýti na světě, a když budu mrtev, budu moci dělati spousty věcí, kromě nebýti mrtev. Odpoledne vystoupila z vlaku Máša. Sotva jsem vypravil vlak a stanul před ní, hned zmizel Kristus a otazníky se narovnaly v kříži. Byl jsem hned bez myšlenek a bez trápení. Měla kaučukový límec a vlasy vyčesány. Knoflíky zářily a pokračovaly dvěma dolíčky v tváři. Chtěl jsem jí říci, že jí to sluší, avšak ona byla moudřejší. Pravila: - Ahoj, Bogánku, ahoj. A honem běžte dát odhlášku a honem běžte sundat odjezdové návštětidlo. - A ukazovala na vlak vzdalující se a zasouvající se za kopeček. Měla pravdu. Stáhnul jsem páku, vešel do kanceláře a vytočil elektrický blok. A hned jsem hleděl oknem na ni. Stála u lavičky. Jedno koleno si položila na prkno a ruku měla podepřenou v boku. Dívala se, jako by jí ta stanice patřila. Vyšel jsem před kancelář a pravil jsem: - Pojdte si, Mášo, sednout do kanceláře. - Usmívajíc se mi odpověděla: - Kdepak, to by byla pěkná služba, ještě by se vám něco srazilo. Jen já si tu na vás počkám. A něco vám pak po vím, až upadnete naznak. Budete se náramně divit. - Telegraf počal volati moji stanici. Vstoupil jsem do kanceláře a dal jsem značku stanice. Pan přednosta vstoupil a pravil mi přes rameno: - Poslyšte, to je ta konduktérka, co vás tam našla? - Pravil jsem: - Ano, to je ona, pane přednosto. - A vyběhl jsem k nákladnímu vlaku. Přednosta se díval na má záda oknem a cítil jsem, že mne vidí ve vaně. Že vidí Mášu nakláněti se nade mnou. Věděl jsem, že právě teď lituje Mášu, zrovna tak jako mé příbuzné a přátele. Myslím, že se též oťrásl a přejel si rukou po rukávě, jako by ta stříkající krev došplíchla právě sem. Byl jsem jistě výčitkou jeho svědomí, protože své jsem již ztratil. Darma jsem šlapal tuto zemi a znamení na zápěstí půjde se mnou celý můj život. Moje tvář ihned všem těm zasloucencům vykouzlí můj zločin. A nejen já. Již pouhá existence břítev jim připomene mne. Můj přednosta a všichni kromě mne mi vypálili definitivně znamení na čisté čelo. Měl jsem definitivu. Pro ně jsem skončil. Na mihotajících se plochách zavřených vysokých vagonů jako na promítacím plátně defilovaly přede mnou všechny ty tváře, které jsem oblíbil vědomostí mého činu. Hleděl jsem jim do očí a všude jsem viděl strach ze mne. Hrůzu přikrytou bezbarvým úsměvem. I moji rodiče litovali jakoby sebe. Jediná Máša ze všech těch ksichtů se na mne dívala bez zkreslujícího hranolu. Jediná taky mne znala a věděla, že je ve mně cosi, co je třeba zachránit. Tak jak se na mne dívala přes plot v Nymburce, tak se na mne dívala stále. Cosi neměnného, věčného jí dovolovalo viděti můj život jako celek. Poslední tři plochy vagonu jsem věnoval třem oválům, třem dárcům mé krve. Těm to ale bylo jedno. Kdyby krev, kterou jim dle sazeb zaplatili, vychlemtali psi, bylo by jim to jedno. Vlak odejel a nebylo viděti, že by byl poskvrněn mým viděním. Spustil jsem pak odjezdové návštětidlo a z budky jsem viděl Mášu. Seděla na lavičce a hleděla do dálky. Jako by v té dáli s kýmsi hovořila. Pohybovala rtama. Přiblížil jsem se k ní a zacinkal jsem jí klíčem u ucha. Neslyšela. Pomalu jsem vcházel do kanceláře. Měla právo býti vzdálena, měla právo na rozmluvu s neviditelností. Její tělo, které zanechala na lavičce, pracovalo naprázdno. Bylo to tělo mé nevěsty. Vešel jsem, dal jsem odhlášku a usedl k psacímu stolu. Napsal jsem předávku. Vlak 811 přivezl kolegu. Předal jsem mu službu. Sňal jsem červenou čepici a umyl jsem si ruce. Staniční pomocník mi vyvedl bicykl. Vyšel jsem. Máša vzala bicykl, stoupla si na pedál a volnou nohou se odstrkovala. Slunce se naklánělo a rovina se valila daleko do dálky. Šel jsem po pěšině a hleděl jsem na podpatek Mášina střevíce. Byl jsem čist a nepřál jsem si té chvíli nic než tak stále jít, stále se zavrtávat do teplého vzduchu. Na přejezdu Máša zastavila a četla nahlas: - Pásti a voditi dobytek podél trati se přísně zapovídá. - Pohleděla na mne a přivřela oči: - Vemte si kolečko a já budu dělat dobytek. - A rozběhla se po pěšině. Jen taktak jsem zachytil bicykl za řídítka. Pověsil jsem aktovku za

zvonek a kráčet jsem možná po jejich šlépějích. Díval jsem se na její míhající se podpatky. Občas se Máša obrátila a odfukovala si pramínek vlasů z čela. Před Zbožím zastavila a čekala, až dojdou. Dívala se do mne a chtěla mi něco říci. Viděl jsem, jak se snaží sestavit věty. Jednou rukou jsem držel bicykl a druhou jsem ji objal v pase. Vytočila se a pravila: - Pojdte, - a usedala vedle telegrafní tyče. Opřel jsem bicykl a usedl jsem vedle ní. Rozepjala kabát a pravila: - Podívejte se. - Díval jsem se, a protože jsem myslel, že chce, abych ji objal, obejmul jsem ji. Odstrčila mne a opakovala: - Podívejte se, Bogánku. - Chtěl jsem ji políbiti, ale ona vrtěla hlavou. - Vlak jede, - vykřikla. Seběhl jsem z náspu a Máša mi vběhla do náruče. Rachot náprav, nárazníků nás zasypal a jiskry a pára též. V tom burácení a randálu zakřičela Máša: Budu mít děťátko. - Sevřel jsem ji. V rachotu a ve vlhkých kapičkách se vznášela ta věta. Byl jsem otec a nebyl jsem ani nadšen, ani sklíčen. Poslední vagón odvázel hluk a pára a jiskérky uléhaly v jatelině. Hleděl jsem na Mášu a ona slzela a kývala na mne hlavou, jako by si znovu a znovu opakovala, že je matkou. Pravila mi: - Půjčte mi kapesník, - a vysmrkala se. Po mé pravici stála vrba a nedaleko přede mnou se vinul úzký proužek silnice, po které jsem jezdil do služby. Byl jsem otec a nemohl jsem najít větu, kterou bych vyjádřil ten fakt. Protože Máša usedla, sedl jsem si vedle ní a naklonil jsem se k uchu a zašeptal jsem: - Má nevěsto. Políbila mne a tím polibkem se stala matkou. Bylo to políbení nevášnivě, uctivé, slušné. Už jsem se i bál dotknouti se jejího břicha. Divil jsem se, že jsem si toho nevšimnul. Byl to docela nevinný kopeček. Máša mi položila hlavu na koleno jako na popravčí špalek. Odhrnul jsem jí vlasy a ukazováčkem jsem hladil tu sametovou kůži. Pak se otočila a položila mi hlavu do klína. Hleděla vzhůru do modrého nebe, zdvihala pravé prsty a nechala je padati bezvládně jako vodu vodotrysku. Díval jsem se na tu ruku a chtělo se mi říci: - Mášo, zvedněte se a půjdeme. Nastydnete. - Ale ta věta byla tak blbá, že opravdu bylo lepší dostatí zápal ledvin než porušiti zpěv, který se zdvíhal v její paži. Ledový mír mne obestřel a viděl jsem moji budoucnost vedle této ženy, viděl jsem domek a zahrádku a dítě, které zdědí moji touhu po smrti. Věděl jsem náhle, že nic není skončeno, že smrt nic nevyřeší, nic neoddláží. I kdybych se byl před čtyřmi měsíci v Bystřici zabil, byl by život pokračoval dál. Bylo tak dobře, že mne zachránili, protože to dítě, které se mi narodí, bude potřebovat ochrany. Nebude a nemůže býti nic jiného, než jsem já a moji předkové. Bude potřebovat tedy někoho, kdo mu dovede vysvětliti, po kom to má, bude potřebovat se mu omluviti, že bylo přivedeno na svět. Věděl jsem, že to dítě se narodí s neviditelnou jizvou na zápěstí, protože počátek té rány bude v duši. Ani já, ani Kristus to nezmění, protože koule po nakloněné rovině byly již dávno vypuštěny. Slunce zapadalo a Mášina ruka utichla u prsu. Osobní vlak přibírá. Bylo pozdě seběhnouti do příkopy. Přikryl jsem Mášu kabátem. Vítr mi strhnul čepici. Jiskérky a kapičky sražené páry na nás padaly. Myslel jsem dál na to dítě a Máša vykřikla šťastlivě: - Budu mít dítě, děťátko. - Když vlak odrachotil, pravil jsem do klína stočené dívce: - Říkala jsi něco?

Dnes večer měla Máša přijeti k nám a chtěl jsem ji ukázati rodičům. Měla mi pomoci sbaliti věci, protože se odstěhuju k ní. Navracel jsem se okresní silnicí, minul jsem Krista přepásaného barevnými plavkami a myslel jsem na svatbu a na odchod z domova. Ano, odstříhnouti pupeční šňůru. Na křižovatce jsem minul ozbrojenou hlídku, protože krajem se toulali rozptýlení Němci. Avšak byl již mír a byli to jen poděšení jednotlivci, kteří ochotně dávali ruce vzhůru. Jel jsem a myslel jsem na Mášu. Tu jsem si všimnul, že silnice je poseta dopisy, dopisnicemi, hadry, klacky, fāči, helmami, jako by tudy proudila smrt. V zeleném obilí leželi dva němečtí vojáci. Byli mrtví a leželi, jako by se divili. Ač byl podvečer, krajina dostala polední ticho, nebezpečné ticho. Seskočil jsem z bicyklu a ani jsem se nepodivil, že jsem uslyšel z příkopy sténání. Přiblížil jsem se k okraji. Na dně ležel německý voják, ležel, avšak jeho nohy stále pochodovaly, jako by nesly poselství. Sestoupil jsem a vzduch se nade mnou zavětl. Silnice putovala ve výši mých očí a byla zbrocena hadry, fāči, dopisy. Ten voják plešatý stále šel a vypadal jako hračka. Obešel jsem raněného a naklonil jsem se nad očima, které vůči hledně oslintávala smrt. Byl střelen do břicha, protože si svíral život. Rozepjal jsem mu poklopec, vyhrnul košili a viděl jsem tři otvory po střelných ranách. Lejno se mísilo s krví a voják pochodoval na místě, zaplňuje si čas. A na cestu si vykřikoval Mutti, Mutti, Mutti. Nevěděl jsem, zda to volá svou matku či matku svých dětí, a proto jsem mu hladil aspoň ruce. Nad těma vyboulenýma očima jsem pochopil, že už jiné spravedlnosti není. Byl na tom jako já na mašině, jak Kristus na kříži. A vlastně ne jako Kristus, protože ten byl na tom o mnoho lépe, smrt si přál, smrt byla korunou jeho učení. Ale ten voják chtěl žít, nesl svůj život kamsi na západ rodině a byl týden po míru postřelen zbloudilými kulemi. To všechno za to, že šel v řadě zajateckého transportu a několik kamarádů se pokusilo o útěk. Proto stále maširoval, proto se pokoušel uniknouti nespravedlnosti, uniknouti smrti, kterou musel přijímati jako urážku, jako strašidelné vidění. Dřepěl jsem nad ním a nemohl jsem odejti. Nemohl jsem ho nechati tady jak střep konzervy. Vztyčil jsem se a zahvízdal jsem na procházející se hlídku a rukou jsem dával znamení, aby sem přišel. Pak jsem pravil: - Zastřelte toho ubožáka. Je smrtelně raněn. - A ukazoval jsem na pochodující boty. - Kdepak, já bych nezabil ani kuře. Zastřelte si ho sám, - odpověděl sedlák a přehazoval si pušku přes hlavu. Tady ji máte, - a podával mi ji do příkopy. Vzal jsem ji. Protože jsem měl rád život, nesnesl jsem pomalou, sadistickou zvrhlost. Stisknul jsem vojenský kvě a prsty se mi nechvěly. Zamířil jsem na místo, kde asi bylo srdce. Stisknul jsem kohoutek. Vojáček kráčel neochvějně dál a stále hleděl vyboulenýma očima před sebe a vykřikoval si na cestu Mutti, Mutti. Namířil jsem znovu, avšak mezi oči. Stisknul jsem a oči se přivřely, jako by byl bit dťkami. Nohy, ty strašidelné nohy pomalu ustávaly. Mlýn jeho života domlával a svět, který nosil v hlavě, mu vytékal dírkou mezi očima. Ležel na boku a já jsem pravil: - Chyťte ji. Pozor, - a hodil jsem pušku hlídce. Sklonil jsem se a připadal jsem si jako setník, který probodl Kristovo trpící srdce. Pokoušel jsem se narovnat chladnoucí prsty a sepnouti je. Ucítíl jsem, že mrtvý drží řetěz. Rozevřel jsem dlaň a vypadnul stříbrný řetěz s medailónkem a nápisem Bringe Glück. Pravil jsem si: Když nepřinesl štěstí tobě, přinese ho možná mně, - a zapjal jsem si medailónek kolem krku a pobratřil jsem se s mrtvým. Myslel jsem na bratrství, které jsem uzavřel s Kristovým srdcem v Mášině pokoji. Bylo to to samé, jenomže v modrém. Pak jsem byl ovanut viděním věcí budoucích. Jako by přede mnou někdo proplétal lýko do Thonetovy židle. Byl jsem již dávno plánován, že budu určitou skvmnou v koberci. Dnes přišla řada na mne a nemohu opustiti tuto silnici posetou dopisnicemi a neštěstím. Mášina tvář byla tak vzdálena. Stál jsem nad mrtvým. Má hlava byla tečkou otazníku. Zvednul jsem bicykl a baničku,

ohlédnul jsem se a hlídka přecházela opět na silnici. Slunce se naklánělo. Vyskočil jsem na kolo a stín dělал totéž, zatímco stín vojákův ležel pod ním. Zdáli přicházel nový transport zajatců a já jsem se blížil. Můj stín jedoucí přede mnou mi tiše radil, abych obrátil, ale já jsem jel. Minul jsem první řady a viděl jsem pohublé tváře a měl jsem dojem, že zpívají. Bylo to strašidelné. Věděl jsem zcela přesně, že tito chlapi, sehnání ze všech koutů Německa, budou hrát v mém životě. Jel jsem. Po jedné straně kvetly švestky a po druhé straně uličky se kymáceli kilometr dlouzí zajatci. Snažil jsem se projeti, ale pevně jsem věděl, že je to zbytečné. Zavíralo se cosi za mnou, jakési kleště či tisícinásobná vrátka. Průrvami jsem viděl napřažené automatické zbraně hlídek. Šlapal jsem do pedálů, ale bylo to tak zbytečné, jako pochodování vojáků. Několik metrů přede mnou padnul voják. Pár se jich zastavilo a vzniknul hlouček. Dva či tři přechali do houstnoucího večera. Výkřiky, praskot pistolí a pocítil jsem v krku bolest. Přepadl jsem řídítka a zvrátil jsem se do příkopu. Krev chrstala z tepny. Přitisknul jsem si ruku k ráně. Nade mnou běželi zoufalí zajatci a hlídky křičely vorwärts, vorwärts. Běželi a odhazovali, co jím překázelo. Když poslední boty nade mnou zviřily prach, zůstal jsem sám. Nikdo mi nemohl posloužiti, aby mne dobil. Krev z krku se mi již tak nevalila. Věděl jsem, že je to můj konec a že musím zůstat v bolesti, které jsem si nepřál a kterou jsem nezavinil. Ležel jsem v příkopě se šálou z krve a při každém závanu se na mne sypalo okvěti švestek. Zarýval jsem prsty do země a trhal jsem chuchvalce mladé trávy. Nemohl jsem ani myslet na Mášu, ani na svatbu. Nebyl jsem nic než palčivá vyschlost v krku, kterým kdosi protahuje silný svazek ostnatých drátů. Počal jsem bolestí pochodovati na místě jako plešatý voják pár set metrů ode mne. Šel jsem, abych nějak vyplnil prázdnotu, která mne dělí od propasti. Žádné krásné myšlenky, žádné tváře. Jen jsem polykal těžce a pod dlaní mi vytékal život. Jedině v záblesku, lépe řečeno ve škvíře přibouchnutých dveří se mi objevila má sebevražda a byla tak miloučká a sladká. Všechny ostatní smrti byly surové a nespravedlivé. I Kristus se mi objevil pouze jako dopravní strážník, jak poštovní zřízenec, který třídí dopisy. Kdyby těch paží a zahrádek kolem srdce měl deset tisíc, přece by mi nemohl pomoci. Pouze by mi ukazoval prstem vzhůru. Ne jak já, ale jak šéf to chce. Avšak přece jsem si řekl: - Věřím v tebe, Kriste, protože jsi zrovna takový žebrák jako já, protože jsem zrovna takový žebrák jako ty. Já k tobě hluše mluvím a s toutéž hluchostí jdeš k hluchému otci. Jako by dopravní strážník pravoúhlým pohybem usměrnil auto z jedné ulice do druhé. Věřím v tebe, můj chudáčku, protože z tebe chrstala zrovna tak krev a nikdo tě nemohl zbaviti představy, že trpíš nevinně. Ne jak tvá vůle, ale... I já jsem nikomu nic neudělal. Chtěl jsem se pouze veseliti na tomto světě se svou nevěstou, s kterou jsem si udělal dítě. Chtěl jsem, aby to nebylo slzavé údolí, ale ráj, z něhož jsi nás surově vyhnal. A za to se mi, Kriste, tvůj otec odměnil a dým mé oběti jde k zemi, aniž bych věděl za co, aniž bych věděl proč. - Pak mne navštívily spirály a kruhy. Vytáhnul jsem zpod košile medailónek, utrhnul jej a odhodil do jateliště. Jediná ta země, zelená a svěží, mi nic neslibovala, vždy pouze připravená mne těšit zpěvem ptačím a spanilostí tvarů a barev. S námahou jsem se vydrápal na okraj silnice a hleděl jsem, jsa blížek smrti, na večerní krajinu. Vlak vyjížděl z mé stanice a tendr byl ozářen, protože topič přikládal. Byl to vlak, který přivázel Mášu k nám. Její oči byly světlé a shovívavé a měla čistý nákrčník jak právě vycházející půlměsíc. Skulil jsem se znovu do příkopu. Při každém závanu se mi sypalo okvětní kvítí do tváře. Bil jsem nohama jak děťátko a svět zmizel.

KONEC